

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedynczego 1 mk. Z zaboru austriackiego i z terenów b. okupacji austriackiej można wpłacać za numer „Dziennika Urzędowego M. S. W.” 1 kor. 75 h. „Dziennik Urzędowy” przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego 1 mk.

Redakcja i Administracja: Nowy-Świat Nr. 69.

TREŚĆ: IV. 531. Okólnik (387) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych z dnia 23 czerwca 1919 roku w sprawie postępowań przy sprzedaży i kupnie koni powiatowych. 532. Okólnik (393) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wydziałów Powiatowych z dnia 23 czerwca 1919 roku w sprawie popierania zawodowego szkolnictwa rolniczego. 533. Okólnik (399) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych z dnia 23 czerwca 1919 w sprawie stosunku Powiatowych Komisarzy Rządowych do burmistrzów miast nie-wydziałonych. 534. Okólnik (405) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych z dnia 27 czerwca 1919 roku w sprawie nieważności świadectw lekarzy prywatnych i powiatowych, okazywanych przez popisowych Komisji poborowej. 535. Okólnik (421) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych z dnia 28 czerwca 1919 roku w sprawie miesięcznych sprawozdań sytuacyjnych z działalności samorządu powiatowego. 536. Okólnik (424) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych z dnia 28 czerwca 1919 roku w sprawie postępowania przy wykryciu tajnych gorzelni. 537. Okólnik (431) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wydziałów powiatowych i Magistratów miast, stanowiących samodzielne powiaty z dnia 30 czerwca 1919 roku w przedmiocie powoływania do życia Biur porad prawnych. 538. Okólnik (433) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych z dnia 5 lipca 1919 roku w przedmiocie wydawania świadectw zdrowia przez lekarzy powiatowych. 539. Okólnik (440) Ministra Spraw Wewnętrznych do Przewodniczących Wydziałów Powiatowych z dnia 8 lipca 1919 roku w sprawie przewidywania z góry w budżetach gminnych pewnych kwot na płacenie kosztów leczenia w szpitalach ubogich stałych mieszkańców gminy. 540. Okólnik (448) Ministra Spraw Wewnętrznych do Przewodniczących Wydziałów Powiatowych z dnia 8 lipca 1919 roku w sprawie dokonywania rewizji gospodarki miejskiej przez Inspektorów Samorządu Gminnego.

VII. 541. Obwieszczenie.

IV.

531.

Okólnik (387) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie postępowań przy sprzedaży i kupnie koni powiatowych.

W związku z okólnikiem (Dz. Urz. M. S. W. Nr. 34, poz. 427) zarządzam niniejszym w sprawie pozbywania koni, należących do inwentarza Powiatowego Komisarjatu Rządowego, co następuje:

1. Bez pozwolenia M. S. W. nie wolno pozbywać koni inwentarzowych.

2. Wniosek na to zezwolenie podpisany być ma przez Komisję Gospodarczą Pow. Komisarjatu Rząd. (patrz okólnik powołany na wstępie).

3. Do wniosku tego należy dołączyć spis koni, proponowanych do pozbycia. Spis ten ma mieć następujące nagłówki:

a) liczba porządkowa,

- b) pozycja inwentarza,
- c) opis konia (pleć, miara, maść, szczególne znaki),
- d) orzeczenie pow. lekarza weterynaryjnego o stanie zdrowia i przydatności służbowej,
- e) wniosek pow. lekarza weterynaryjnego co do potrzeby pozbycia (sprzedaży),
- f) wartość, ustalona przez znawców.

Uwaga: Na znawców powoływać należy osoby godne zaufania, znające się na koniach. Z tytułu oszacowania nie mogą jednakowoż wzrosnąć koszty, obciążające Skarb Państwa.

Powyższy spis ma być podpisany przez: Komisję Gospodarczą, pow. lekarza weterynaryjnego i dwóch znawców.

4. Na podstawie wniosku, określonego w p. 2-im tego okólnika, wydaje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych decyzję.

5. Na podstawie decyzji przychylniej dokonuje Komisja Gospodarcza sprzedaży koni, a to zasadniczo przez publiczną licytację. Komisja powinna się o to starać, by uzyskać jaknajkorzystniejszą cenę sprzedaży — w każdym razie nie niższą od ceny wywołania, zgodnej z ceną szacunkową (patrz punkt 3—f.).

6. Z dokonanej licytacji sporządzić należy zwięzły protokół. Protokół ten podpisać ma Komisja Gospodarcza i pow. lekarz weterynaryjny. Odpis protokołu przedłożyć należy Ministerstwu Spraw Wewnętrznych (Wydział Budżetowo-Gospodarczy) łącznie z wykazem ubytków (patrz p. 4-ty okólnika — Dz. Urz. M. S. W. Nr. 34, poz. 427).

7. Uzyskaną ze sprzedaży gotówkę złożyć należy w kasie powiatowej, jako depozyt etatu M. S. W. do dyspozycji tegoż Ministerstwa. Numer artykułu, pod którym depozyt złożono podać należy do wiadomości M. S. W. przy przedłożeniu protokołu licytacyjnego.

8. Jeżeli P. Pow. Komisarz Rządowy otrzymał w decyzji M. S. W. (patrz punkt 5-ty) zezwolenie na kupno nowych koni, wówczas może nie składać do kasy powiatowej gotówki, uzyskanej ze sprzedaży, lecz może ją użyć na kupno nowych koni.

Ma to mieć miejsce wówczas, jeżeli kupno nowych koni następuje równocześnie ze sprzedażą starych—względnie jeżeli między terminem sprzedaży a terminem kupna jest tylko kilkodniowa różnica.

9. Kupno nowych koni ująć należy również w formę zwięzłego protokołu, który zawierać ma szczegóły, podane w punkcie 3-im — lit. c, d, f i podpisany być ma przez Komisję Gospodarczą, pow. lekarza weter. i znawców (ocenicieli).

10. Kupione konie wpisać należy do inwentarza. Odpis protokołu kupna przedłożyć należy Ministerstwu Spraw Wewnętrznych (Wydział Budż.-Gospodarczy) równocześnie z wykazem przybytków (patrz p. 4-ty okólnik — Dz. Rozporządzeń M. S. W. Nr. 34, poz. 427).

Warszawa, 23.VI 1919 r. (59580/A. B. 3637).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) Józef Bek.

532.

Okólnik (393) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wydziałów Powiatowych w sprawie popierania zawodowego szkolnictwa rolniczego.

Jednym z zadań Sejmików Powiatowych jest popieranie oświaty (art. 7, punkt f. Ordynacji Powiatowej z dnia 4 lutego 1919 r.). W kraju, w którym ludność rolnicza przekracza 70% ogółu ludności, w którym własna produkcja nie wystarcza na jej wyżywienie, Sejmiki Powiatowe winny przede wszystkim udzielać wydatnego poparcia zawodowym szkołom rolniczym. Jest to tembardziej niezbędne, że szkół rolniczych na terenie b. Królestwa Kongresowego jest niezmiernie mało, a podniesienie ich liczby jest potrzebą palącą i nieodzownym warunkiem podniesienia produkcji rolniczej.

Celem ułatwienia Sejmikom i Wydziałom powiatowym zorientowania się co do liczby istniejących szkół rolniczych, rozmiaru potrzeb i sposobów popierania zawodowego szkolnictwa rolniczego — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje poniżej kilka niezbędnych informacji, dotyczących niższego szkolnictwa rolniczego, wychodząc z tego założenia, że organizowanie szkolnictwa rolniczego średniego i wyższego przekracza siły pojedynczych powiatowych związków komunalnych.

Obecny stan niższego szkolnictwa rolniczego na terenie b. Królestwa Kongresowego przedstawia się, jak następuje:

Czynnych jest szkół 19 — w tem męskich 12, żeńskich — 7.

W ziemi Warszawskiej:	męskich 4.	żeńskich 2;
„ „ „ „	Kaliskiej „ 2,	„ 1;
„ „ „ „	Kieleckiej „ 1,	„ 1;
„ „ „ „	Siedleckiej „ 1,	„ 1;
„ „ „ „	Łomżyńskiej „ 1,	„ —;
„ „ „ „	Lubelskiej „ 3,	„ 2;

W ziemi Płockiej jesienią ma być uruchomiona jedna szkoła;

ziemie: Radomska, Piotrkowska i Suwalska szkół rolniczych nie posiadają zupełnie.

Powyżej przytoczony wykaz dostatecznie uwidacznia niesłychaną wprost w kraju rolniczym znikomą liczbę zawodowych niższych szkół rolniczych.

Jako minimalny program należy uznać dążenie do tego, by w każdym powiecie powstała przynajmniej jedna niższa szkoła rolnicza, której zadaniem byłoby zawodowe rolnicze kształcenie drobnych rolników.

Popieranie szkolnictwa rolniczego przez Sejmiki Powiatowe może być dokonywane w taki sposób:

a) w drodze udzielania zasiłków już istniejącym szkołom bezpośrednio lub też przez pośrednictwo instytucji, prowadzącej tę szkołę — np. Centralnego Towarzystwa Rolniczego, prowadzącego pięć niższych szkół rolniczych;

b) w drodze inicjatywy i spółdziałania z odpowiednimi instytucjami centralnymi i lokalnymi w zakładaniu przez nie nowych szkół rolniczych, przy finansowem poparciu Sejmiku założenia, jak i utrzymania szkoły;

c) w drodze samoistnego zakładania szkół rolniczych przez Sejmiki Powiatowe.

W powyższych wypadkach Sejmiki Powiatowe, przeznaczając pewne kwoty na popieranie szkolnictwa rolniczego, mogą się zwracać do

Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych o udzielanie zasiłku celem powiększenia w ten sposób przeznaczonej na popieranie rolnictwa sumy (patrz przepisy w przedmiocie udzielania przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych zasiłków organom komunalnym lub instytucjom społecznym z dnia 28 marca 1919 r. — Monitor Polski z dnia 12 kwietnia 1919 r. № 34). Zasiłki te mogą być udzielane do wysokości 50, sumy, uchwalonej przez Sejmik.

Bliższych informacji co do szkolnictwa rolniczego udzielać mogą: Ministerstwo Rolnictwa oraz Centralne Towarzystwo Rolnicze.

Warszawa, d. 23.VI 1919. (56145/S.P. 891/5).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) Józef Bek.

533.

Okólnik (399) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie stosunku Powiatowych Komisarzy Rządowych do burmistrzów miast niewydziałonych.

Celem uniknięcia możliwych nieporozumień oraz błędnej interpretacji okólnika z dn. 29 kwietnia 1919 r. Nr. 49295/S. VII, 891/1 — wyjaśnia się dodatkowo w kwestji stosunku Powiatowych Komisarzy Rządowych do burmistrzów miast niewydziałonych, co następuje:

W myśl art. 63-go dekretu o samorządzie miejskim z dn. 4 lutego 1919 r. (Dz. Pr. P. P. Nr. 13. poz. 140). Wydział powiatowy jest w stosunku do Magistratów miast niewydziałonych i burmistrzów, jako przedstawicieli Magistratów (art. 50 powyższego dekretu), w sprawach samorządu miejskiego jedynie władzą nadzorczą. Rodzaj i zakres uprawnień, wynikających z prawa nadzoru, określają art. 63—71 dekretu o samorządzie miejskim oraz art. 45 i 46 dekretu o tymczasowej ordynacji powiatowej. Z przytoczonych powyżej przepisów wypływa, że władza nadzorcza może wobec organów samorządu miejskiego, t. j. Magistratów i burmistrzów występować autorytatywnie dopiero z chwilą, kiedy te organa naruszają ustawy, przekroczą swój zakres działania lub nie spełniają należycie swych obowiązków; że — co za tem idzie — tylko w tych wypadkach autorytatywnego wystąpienia można mówić o stosunku rozkazodawcy do wykonawcy; że zatem, poza sferą tych wypadków, Magistraty i burmistrzowie sprawują swoje funkcje jako organa zarządzające gmin miejskich i wykonawcy uchwał Rad Miejskich, niezależnie od jakiegokolwiek ingerencji Wydziału Powiatowego. Powyższy zatem stosunek Wydziału Powiatowego do Magistratów i burmistrzów jest dla Pow. Komisarzy Rządowych w tych wypadkach, w których na mocy art. 41 i 42 spełniać mają czynności Wydziału Powiatowego w jego zastępstwie, oczywiście miarodajnym.

Odmienne ukształtowanie się ten stosunek, o ile chodzi o sprawy, nie odnoszące się do samorządu miejskiego, a przekazane miastom (art. 10 dekretu o samorządzie miejskim). Tutaj bo-

wiem spełniają Magistraty i burmistrzowie rolę organów ogólnej administracji państwowej i są w myśl art. 47, poz. 11 dekretu o samorządzie miejskim wykonawcami czynności, poruczonych przez władze państwowe i ustawy.

Urzędy powiatowe jako organa administracji państwowej wyższego stopnia, mają przeto prawo wskazywać Magistratom i burmistrzom, które czynności z zakresu administracji ogólnopństwowej i w jaki sposób mają być przez Magistraty i burmistrzów spełniane, oraz mają obowiązek i prawo wykonywania kontroli, czy Magistraty i burmistrzowie się należycie z zadań, poruczonych im przez ustawy, rozporządzenia władz centralnych oraz własne polecenia; z drugiej zaś strony ciąży na Magistratach i burmistrzach obowiązek posłuszeństwa wobec poleceń Urzędu Powiatowego. Pod względem rzeczonym łączy zatem Magistraty i burmistrzów z Urzędem Powiatowym w dziedzinie spraw ogólnej administracji państwowej stosunek zbliżony do stosunku instancji niższej do wyższej, przyczem Magistratom i burmistrzom przysługuje z natury rzeczy prawo zażaleń w drodze instancji w razie otrzymania poleceń, wykraczających poza kompetencję Urzędu Powiatowego lub sprzecznych z obowiązującymi ustawami.

Ponadto winni Powiatowi Komisarze Rządowi nie zapominać, że Magistraty i burmistrzowie nie pełnią swych czynności z mocy nominacji przez władze państwowe, lecz z woli i wyboru członków miasta, że zatem pod względem prawnopublicznym zawsze, nawet w sprawach, administracji ogólnopństwowej, pozostają organami samorządowymi. Moment ten winien być zawsze, zwłaszcza w stylizacji korespondencji służbowych przez PP. Powiatowych Komisarzy Rządowych należycie respektowany.

Warszawa, 23.VI 1919 r. (49295/A. O. 7359).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) Józef Bek.

Okólnik (405) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie nieważności świadectw lekarzy prywatnych i powiatowych, okazywanych przez popisowych Komisji poborowej.

Ministerstwo Spraw Wojskowych pismem z dnia 14 czerwca 1919 r. № 9322/I zawiadomiło Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, iż praktyka poborowa wojskowych komisji przeglądowo-lekarskich oraz stałych komisji przy O. K. U. stwierdziła, że znaczna większość popisowych zgłasza się do przeglądu ze świadectwami lekarzy prywatnych i powiatowych, poświadczającymi niezdolność fizyczną zarówno samych popisowych, jak i ich rodzin, a tem samem roszcząc sobie prawo do ulg z tytułu art. 61-ego Tymczasowej ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej.

O ile wzmiankowane świadectwa odnośnie do popisowych nie mają żadnej praktycznej wartości, gdyż każdy z nich podlega szczegółowemu oględzinom przez komisję, o tyle świadectwa o chorobie i niezdolności do pracy krewnych, mających prawo do ulg z art. 61-ego ustawy często wprowadzają w błąd komisje poborowe i są przyczyną udzielania odroczeń nieuzasadnionych.

Zdarzały się wypadki, że niektóre komisje ograniczyły się wyłącznie do świadectw lekarzy powiatowych i na tej podstawie udzieliły odroczeń; późniejsze jednak badania dodatkowe, przeprowadzone przez stałą komisję O. K. U. stwierdziły, że nie było podstaw do ulg z art. 61-go. Aby w przyszłości uniknąć podobnych ewentualności Ministerstwo Spraw Wojskowych wydało rozporządzenie podległym P. K. U. i komisjom przeglądowo-lekarskim, aby świadectw lekarzy prywatnych i powiatowych nie brały w przyszłości pod uwagę, a krewnych, którzy powołują się na ulgi z art. 61-go ustawy, badano przez wojskowe komisje przeglądowo-lekarskie.

Odnośne ulgi będą mogły być udzielone tylko na podstawie orzeczeń lekarskich tych komisji.

Warszawa, d. 27.VI 1919 r. (60816/A.W. 724).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) *Józef Bek.*

Okólnik (421) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie miesięcznych sprawozdań sytuacyjnych z działalności samorządu powiatowego.

Dla uniknięcia powtórnego przesyłania do Ministerstwa dokumentów w sprawie samorządu powiatowego zarządza się co następuje:

Przedkładane w myśl okólnika Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie miesięcznych sprawozdań sytuacyjnych (D. U. M. S. W. r. 1919 № 33, poz. 413) miesięczne sprawozdania sytuacyjne z działalności samorządu powiatowego (II Samorząd, b. Samorząd Powiatowy) winny zawierać tylko opis działalności Sejmiku i Wydziału Powiatowego oraz Komisji. Należy mianowicie wskazać liczbę odbytych w danym miesiącu posiedzeń Sejmiku, Wydziału i każdej Komisji, datę i kolejny numer każdego posiedzenia, wszystkie zaszłe zmiany w osobowym składzie Sejmiku, Wydziału i Komisji, zmiany w organizacji prac Sejmiku (powołanie nowych Komisji, rozwiązanie poprzednio powołanych i t. d.). Wreszcie należy dać ogólną charakterystykę prac Sejmiku, Wydziału, Komisji i ew. poszczególnych członków. Co się tyczy załączników w postaci od-

pisów protokołów Sejmiku, Wydziału i Komisji, preliminarza budżetowego, regulaminu obrad, statutów podatkowych i t. d., to przesyłania ich przy sprawozdaniach sytuacyjnych należy zupełnie zaniechać.

Odpisy protokołów Sejmiku Powiatowego wraz ze wszystkimi odnośnymi załącznikami oraz niezależnie od tego uchwały Sejmiku, wymagające zatwierdzenia Ministra Spraw Wewnętrznych, winny być natomiast nadal przysyłane z zachowaniem przepisów, zawartych w okólnikach z dnia 31 marca r. b. (D. U. M. S. W. r. 1919 № 22, poz. 293), z dnia 30 kwietnia r. b. (D. U. M. S. W. r. 1919 № 34, poz. 420) i z dnia 18 maja r. b. № 53923 S. IX 805-1. Okólnik № 297.

Warszawa, 28.VI 1919 r. (S. P. 1083—1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Józef Bek.*

536.

Okólnik (424) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych w sprawie postępowania przy wykryciu tajnych gorzelni.

Poniżej umieszczone pismo do Powiatowego Komisarza Rządowego w Kutnie przesyła się do wiadomości i zastosowania się.

Warszawa, 28.VI 1919. r. (59564/A.O. 7180).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Józef Bek.*

Do Pana

Powiatowego Komisarza Rządowego
w Kutnie.

Pismem z dn. 14 maja r. b. № 201, zawiadomił Pan sędziego śledczego w Kutnie o wy-

danu policji komunalnej polecenia, by przy wykrywaniu tajnych gorzelni odstawiała do Kancelarii sędziego śledczego skonfiskowane aparaty i znaleziony spirytus.

Na interwencję Ministerstwa Sprawiedliwości, zawiadamia się Pana Powiatowego Komisarza, że w podobnych wypadkach winna policja komunalna, wobec braku odpowiednich pomieszczeń w sądach, przedmioty skonfiskowane tymczasowo przechowywać u siebie względnie odpowiednio zabezpieczyć do dyspozycji władz sądowych.

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Józef Bek.*

537.

Okólnik (431) Ministra Spraw Wewnętrznych do wszystkich Wydziałów powiatowych i Magistratów miast, stanowiących samodzielne powiaty w przedmiocie powoływania do życia Biur porad prawnych.

Znaczne skomplikowanie stosunków prawnych, wywołane koniecznością wprowadzania nowego ustawodawstwa na całym obszarze Państwa Polskiego oraz regulowania stosunków wojennych, tudzież postępujące skutkiem tego rozmięśnienia się pokątnych doradców, prywatnych biur próśb i tłomaczeń, wyszukujących ludność nieuświadomioną, nakazują zwrócić baczną uwagę Sejmików Powiatowych i Rad Miejskich na sprawę ułatwienia ludności orjentowania się w stosunkach prawnych, dotyczących zwłaszcza spraw administracyjnych, oraz zapewnienia jej taniej, uczciwej i obywatelskiej porady prawnej.

W tym celu zaleca się Sejmikom Powiatowych i Radom Miejskim wstawienie do budżetów kredytów na utworzenie przy biurze Wydziału Powiatowego, względnie Magistratu, biura porad prawnych. Organizacja biura porad prawnych winna być określona specjalnym statutem, uchwalonym przez Sejmik Powiatowy, względnie Radę Miejską, według poniższego wzoru.

Wzór statutu Biura porad prawnych.

§ 1. Powiatowe (miejskie) Biuro porad prawnych w..... udziela informacji i porad prawnych w sprawach cywilnych i administracyjnych następującym kategoriom niezamożnej ludności powiatu (względnie miasta) drobnym rolnikom, robotnikom i najemnikom, drobnym kupcom, rzemieślnikom i t. p., w celu ułatwienia orjentowania się w stosunkach prawnych i uchronienia przed stratami i wyzyskiem.

§ 2. W szczególności do zakresu działania biura porad prawnych należy:

- 1) udzielanie informacji prawnych w zakresie prawa publicznego;
- 2) udzielanie informacji co do właściwości władz i urzędów;
- 3) układanie i przepisywanie próśb do władz i urzędów (z wyjątkiem sądów).

§ 3. Usługi biura są bezpłatne dla kategorii osób, wyliczonych w § 1. Inne osoby korzystające z usług biura, uiszczają opłaty według taryfy, uchwalonej przez Wydział Powiatowy, względnie Radę Miejską, a wywieszanej w biurze porad na widocznym miejscu.

Wszelkie koszty papieru, marek lub przesyłki i t. p., dokonane na żądanie klienta, winny być przez niego w każdym razie z góry uiszczane.

§ 4. Biuro czynne jest w dniu, godziny, w lokalu Wydziału Powiatowego, względnie Magistratu. Informacje mogą być ustne i piśmienne.

Kierownik biura (o ile chodzi o biuro powiatowe) wyjeżdża w celu udzielania ustnych porad, np. co piątek do miasta (gminy)..... (wymienić taki punkt powiatu bardziej ruchliwy lub odległy, gdzie Sejmik chciałby specjalnie zapewnić i ułatwić ludności pomoc prawną).

§ 5. Dane, dostarczane przez klientów, uważane są za poufne.

§ 6. Kierownikiem Biura porad prawnych jest adwokat (obrońca sądowy) w charakterze Radcy Prawnego Wydziału Powiatowego (wzgl. Magistratu). Wynagrodzenie Radcy Prawnego określa osobna umowa.

Wydział Powiatowy po przedwstępnem porozumieniu z upatrzonym kandydatem przedsta-

wi Sejmikowi Powiatowemu, względnie Radzie Miejskiej, wniosek o ustanowienie etatu Radcy Prawnego. Normy wynagrodzenia Radcy Prawnego winny być określone według umowy w ryczałtowych sumach miesięcznych lub według pewnej normy, stosownie do liczby zajętych godzin, przyczem należy dokładnie oznaczyć dni i godziny, w których Radca Prawny obowiązany będzie do urzędowania w Biurze porad prawnych. W każdym razie nie należy pominąć dni targowych.

Dnie i godziny oznaczone winny być podane do wiadomości publicznej.

Z działalności Biura Porad Prawnych winny być przedstawiane Wydziałowi Powiatowemu, względnie Magistratowi, kwartalne sprawozdania z zazonaczeniem w nich:

- a) liczby udzielonych informacji, ułożonych pism, udzielonych porad;
- b) charakteru spraw.

Warszawa, dn. 30.VI 1919 r. (S. P. 1097/I)

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Józef Bek.*

538.

Okólnik (433) Ministra Spraw Wewnętrznych do Powiatowych Komisarzy Rządowych w przedmiocie wydawania świadectw zdrowia przez lekarzy powiatowych.

Na skutek pisma Ministerstwa Zdrowia Publicznego z dn. 23.VI 1919 r. № 17665. 4972-19, zawiadamia się Pana, że zgodnie z okólnikiem Min. Zdrowia Publ. z dnia 2.VI r. b. № XIII b. 17892, 4989-19, wszelkie świadectwa urzędowe wolno lekarzom powiatowym „wydawać tylko na żądanie władz. Wzbronione jest także wystawianie świadectw poborowym oraz ich rodzinom”. To ostatnie naturalnie o tyle o ile odnośne władze nie żądają takiego świadectwa bezpośrednio od lekarza.

Lekarz powiatowy obowiązany jest wystawić świadectwo zdrowia na żądanie władz, nie pobierając za to żadnego wynagrodzenia.

Treść powyższego rozporządzenia poda Pan do wiadomości wszystkim referentom i lekarzom powiatowym.

Warszawa, dn. 5.VII 1919 r. (A. W. 872-1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych

(—) *Józef Bek.*

539.

Okólnik (440) Ministra Spraw Wewnętrznych do Przewodniczących Wydziałów Powiatowych w sprawie przewidywania z góry w budżetach gminnych pewnych kwot na płacenie kosztów leczenia w szpitalach ubogich stałych mieszkańców gminy.

Na podstawie istniejących dotychczas na terenie b. Królestwa Kongresowego przepisów, obowiązane są gminy w braku osób do tego według prawa cywilnego obowiązanych, pokrywać kosztą leczenia ubogich stałych mieszkańców leczonych w szpitalach.

Wskutek tego, że powyższe należności szpitalne są ściągane każdorazowo po ich zażądaniu przez zarządy szpitali drogą składek gminnej, szpitale nie mogą w krótkim czasie otrzymać zwrotu kosztów leczenia ubogich chorych; nadto liczne gminy zaległości szpitalnych zupełnie względnie przez dłuższy czas, nie regulują.

Wobec tego powstały prawie we wszystkich szpitalach ogromne zaległości kosztów szpitalnych, co zupełnie zachwiało równowagę budżetową szpitali. Miasta i powiatowe związki komunalne, utrzymujące z reguły szpitale — mimo wszelkich wysiłków — nie są w stanie wśród takich warunków zaradzić rozpaczliwemu stanowi finansów szpitali. Pozatem podobno dorywczo ściąganie z gmin kosztów szpitalnych uniemożliwia racjonalne operowanie budżetem gminnym.

Celem zapobieżenia temu stanowi zarządza się, co następuje:

1) Dla uniknięcia zwłoki w placeniu kosztów szpitalnych, wywoływanej każdorazową rozkładką tych kosztów na mieszkańców gmin, należy

pewną kwotę na płacenie tych kosztów wprowadzić z góry do budżetów gminnych.

Za podstawę obliczenia sumy, która powinna być wprowadzona do budżetu, należy przyjąć przeciętną sumę kosztów leczenia, zażądanych do zwrotu w ciągu ostatnich 3 ch lat. Wprowadzona do budżetów gminnych suma na spłacenie kosztów leczenia ubogich chorych, należących do danej gminy, nie może być użyta na żaden inny cel.

2) Należności szpitalne winny być regulowane natychmiast po otrzymaniu odnośnego zawiadomienia, jako wydatki obowiązkowe, wynikające z ustaw. W tych gminach gdzie preliminarz budżetowy został już ułożony, należy zarządzić uchwalenie specjalnego dodatkowego budżetu na ten cel według niniejszych wskazówek.

Wykonanie niniejszego poleca się Wydziałom Powiatowym, jako władzy nadzorczej nad samorządem gmin wiejskich i miejskich, należących do danego powiatowego związku komunalnego.

Zaznacza się, że Wydział Powiatowy władny jest w danym razie wprowadzić przymusowo odpowiednie kwoty do budżetów gminnych jako wydatek, oparty na przepisach ustawowych.

Warszawa, 8.VII 1919 r. (S. P. 1114-1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) *Józef Bek.*

540.

Okólnik (448) Ministra Spraw Wewnętrznych do Przewodniczących Wydziałów Powiatowych w sprawie dokonywania rewizji gospodarki miejskiej przez Inspektorów Samorządu Gminnego.

Uznając, zgodnie z art. 45 Tymcz. Ordyn. Powiat. z dnia 4.II 1919 konieczność wprowadzenia przez Wydziały Powiatowe stałego nadzoru nie tylko nad gminami wiejskimi, lecz również i miejskimi, niewydzielonemi z powiatowego Związku Komunalnego, — szczególnie chodzi o miasta, liczące mniej niż 10.000 mieszkańców, — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych poleca, aby Inspektorzy Samorządu Gminnego co pewien czas oraz w razie uznanej przez Pana potrzeby dokonywali w Magistratach wymienionej kategorii miast rewizji gospodarki miejskiej.

Do wykonywania jednak rewizji w miastach Inspektor winien otrzymywać każdorazowo pisemne polecenie Przewodniczącego Wydziału Powiatowego.

Powyższe zarządzenie należy podać do wiadomości Inspektora i Magistratów.

Warszawa, dn. 8.VII 1919 r. (S. S. 1545-1).

Za Ministra Spraw Wewnętrznych:

(—) J. Bek.

VII.

541.

O B W I E S Z C Z E N I E.

Do wydrukowanych w № 22 „Dziennika Urzędowego“ z dnia 8 kwietnia 1919 r. (poz. 288) Przepisów, dotyczących organizacji gmin wyznaniowych żydowskich, wkraśli się błędy, tak w tytule, jak w tekście, wobec czego niniejszem podaje się do wiadomości, że obowiązującym jest tekst rzeczonych przepisów w brzmieniu następującem:

Przepisy obowiązujące

dotyczące organizacji gmin wyznaniowych żydowskich na terenie b. Królestwa Kongresowego. (Na zasadzie dekretu Naczelnika Państwa z d. 7 lutego 1919 r., Dziennik Praw № 14 poz. 175).

Do czasu uchwalenia przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ogólnego statutu gmin wyznaniowych żydowskich, obowiązywać będą na całym terytorjum b. Królestwa Kongresowego przepisy następujące:

DZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

Art. 1.

Żydzi, mieszkańcy tej części Rzeczypospolitej Polskiej, która stanowiła dawniej t. zw. Królestwo Kongresowe, tworzą Towarzystwo Religijne, publiczno-prawne. Towarzystwo Religijne składa się z gmin. Na jego czele stoi Rada Religijna Gmin Żydowskich. Towarzystwo Religijne i poszczególne gminy mają prawa korporacyjne i prawo posiadania pieczęci.

Art. 2.

Żydzi, mieszkający w gminie politycznej tworzą żydowską gminę wyznaniową.

Jednakże naczelna władza nadzorcza może, po wysłuchaniu opinii Rady Religijnej, połączyć kilka gmin politycznych w jedną gminę wyznaniową lub jedną gminę polityczną podzielić na kilka terytorjalnie oddzielnych gmin wyznaniowych.

Art. 3.

Żydowska gmina wyznaniowa winna zapewnić członkom gminy możność zaspakajania ich potrzeb religijnych. Kompetencje gminy stanowi zatem:

- a) organizowanie i utrzymanie rabinatu,
- b) zakładanie i utrzymywanie synagog, domów modlitwy, kąpieli rytualnych i cmentarzy,
- c) czuwanie nad religijnem wychowaniem młodzieży,
- d) troszczenie się o zapewnienie ludności żydowskiej koszerne go mięsa,
- e) zarządzanie majątkiem gminnym i fundacjami, na rzecz gminy ustanowionemi, oraz wszelkimi urządzeniami i zakładami, do gminy należącymi.

Pozatem gmina wyznaniowa ma prawo, na zasadach ogólnych, z zastrzeżeniem praw i obowiązków państwa i jego organów samorządnych, udzielania ubogim żydom pomocy dobroczynnej i zakładania w tym celu instytucji dobroczynnych.

DZIAŁ II.

Gminy mniejsze.

Art. 4.

Zarząd żydowskiej gminy wyznaniowej składa się z rabina gminy i z czterech członków obieralnych.

Art. 5.

Zarząd jest wybierany przez powszechne, równe, tajne bezpośrednie i proporcjonalne głosowanie na przeciąg lat czterech. Czynne prawo wyborcze jest zależne od następujących warunków: a) wyznaczenie żydowskie, b) wiek 25 lat skończonych, c) płeć męska, d) zamieszkanie w obrębie gminy żydowskiej bez przerwy przynajmniej rok jeden.

Prawo wyborcze jest w zawieszeniu podczas postępowania upadłościowego, utraty praw obywatelskich, ubezwłasnowolnienia, kary więziennej i korzystania z dobroczynności publicznej.

Art. 6.

Bierne prawo wyborcze jest zależne od warunków następujących; oprócz wymienionych w art. 5: a) skończonych lat 30, b) nieskazitelności obywatelskiej.

Art. 7.

Przeciwko wyborowi członka zarządu służy każdemu członkowi gminy, posiadającemu czynne prawo wyborcze, w razie pogwałcenia postanowień, zawartych w przepisach niniejszych, prawo wniesienia zażalenia do miejscowej władzy nadzorczej. Zażalenie winno być wniesione w ciągu 14-dniowego terminu prekluzyjnego. Termin prekluzyjny rozpoczyna się od dnia urzędowego opublikowania rezultatu wyborów. Na decyzję miejscowej władzy nadzorczej przysługuje skarżącemu prawo wniesienia dalszego zażalenia do naczelnej władzy nadzorczej. Zażalenie to powinno być wniesione w ciągu 14 dni, licząc od dnia doręczenia decyzji miejscowej władzy nadzorczej.

Art. 8.

W każdej gminie winien być rabin.

W gminach mniejszych rabin jest wybierany przez powszechne, równe, tajne i bezpośrednie głosowanie zwyczajną większością głosów członków gminy, posiadających czynne prawo wyborcze.

Art. 9.

Zarząd obiera z pośród siebie przewodniczącego, który zwołuje zebrania i kieruje obradami zarządu. W razie przeszkody zastępuje go najstarszy z członków zarządu.

Art. 10.

Zarząd reprezentuje gminę we wszystkich stosunkach prawnych. Dokumenty obowiązujące gminę, winny być podpisane przez przewodniczącego lub jego zastępcę i dwóch członków zarządu oraz opatrzone pieczęcią gminy.

Art. 11.

Zarząd może dla spełnienia poszczególnych zadań utworzyć odpowiednie komisje, do których może również powołać osoby, nie należące do zarządu.

Przewodniczący zarządu gminy ma prawo uczestniczenia we wszystkich posiedzeniach komisji z głosem doradczym.

Art. 12.

Zarząd gminy układa budżet na każdy rok obrachunkowy i listę imienną członków gminy

z oznaczeniem nałożonej na każdego z nich składki (por. art. 47).

Art. 13.

Budżet i lista składek winny być dostępne w ciągu 8 dni dla członków gminy. O wyłożeniu budżetu i listy składek winny nastąpić obwieszczenia publiczne w odpowiedni sposób.

Po upływie następnego tygodnia budżet i lista składek wraz z zażaleniami winny być przesłane do władzy nadzorczej. Zażalenia, wniesione po upływie drugiego tygodnia, mogą być odrzucone, jako spóźnione.

DZIAŁ III.

Gminy wielkie.

Art. 14.

Dla gmin wyznaniowych żydowskich, liczących przeszło 5,000 mieszkańców żydów, naczelną władzą nadzorczą może, zgodnie z artykułami 15 do 23, nakazać wprowadzenie specjalnej organizacji zarządu dla gmin wielkich.

Przepisy o gminach mniejszych stosują się odpowiednio do gmin wielkich.

Art. 15.

Gmina wielka jest zarządzana przez Zebranie pełnomocników i przez Zarząd.

Naczelną władzą nadzorczą określa liczbę pełnomocników i członków zarządu dla poszczególnych gmin.

Zarząd gminy wielkiej składa się przynajmniej z 8 członków. Oprócz tego naczelną władzą nadzorczą powołuje do zarządu gminy wielkiej jeszcze trzech członków z pośród osób, mających w gminie bierne prawo wyborcze.

Art. 16.

Pełnomocnicy są wybierani przez członków gminy żydowskiej, mających czynne prawo wyborcze.

Wybory odbywają się na zasadach głosowania powszechnego, równego, tajnego, bezpośredniego i proporcjonalnego.

Art. 17.

Zebranie pełnomocników obiera zarząd na zasadach wyborów proporcjonalnych.

Art. 18.

Pełnomocnicy i członkowie zarządu gminy wielkiej są wybierani na przeciąg lat czterech.

Art. 19.

Na wybór pełnomocników każdemu członkowi gminy, posiadającemu czynne prawo wyborcze, przysługuje prawo wniesienia zażalenia zgodnie z art. 7, na wybór zaś członków zarządu każdemu pełnomocnikowi.

Art. 20.

Zebranie pełnomocników i zarząd wybierają swych przewodniczących i ich zastępców zwyczajną większością głosów. Wybór podlega zatwierdzeniu przez naczelną władzę nadzorczą. O ile wybrani po raz trzeci nie będą zatwier-

dzeni, naczelna władza nadzorcza mianuje przewodniczących.

Art. 21.

Zebranie pełnomocników rozstrzyga następujące sprawy: 1) uchwalanie budżetu, 2) wyznaczanie składek i wydawanie rozporządzeń o pobieraniu składek, opłat i innych podatków, 3) zaciąganie pożyczek, 4) wydatkowanie ponad budżet, gdy suma wydatków w danym roku przewyższa 3 000 marek, 5) zakładanie i urządzenie lub zasadnicza reforma zakładów gminnych, 6) wydawanie ogólnie obowiązujących przepisów i statutów w sprawach gminnych, 7) zmiany w stanie majątku nieruchomości gminy, 8) wybór rabina gminnego, 9) szczególne sprawy, których opracowanie naczelna władza nadzorcza lub zarząd przekazuje Zebraniu pełnomocników.

Uchwały zebrania pełnomocników w sprawach powyższych następują na mocy wniosków zarządu. Zebranie pełnomocników ma prawo założenia protestu przeciwko działalności zarządu. O ile nie dochodzi do porozumienia pomiędzy Zarządem i Zebraniem pełnomocników, rozstrzyga Rada Religijna. Członkowie zarządu biorą udział w posiedzeniach Zebrania pełnomocników z głosem doradczym.

Art. 22.

Całkowite zarządzanie gminą należy do zarządu, o ile w poprzednim artykule czynności zarządzania nie są przekazane Zebraniu pełnomocników.

Art. 23.

Rada Religijna ma prawo z zezwolenia naczelnej władzy państwowej podzielić wielkie gminy na kilka okręgów rabinicznych. Każdy okręg rabiniczny winien mieć rabina, którego obiera Zebranie pełnomocników zwykłą większością głosów. Przeniesienie rabina do innego okręgu rabinicznego bez jego woli może nastąpić jedynie z zezwolenia Rady Religijnej.

DZIAŁ IV.

Rada Religijna.

Art. 24.

Rada Religijna wykonywa przysługujące Towarzystwu Religijnemu, jako całości, prawa korporacyjne i reprezentuje jego interesy wobec władz Państwa.

Rada Religijna ma nadzór nad Towarzystwem Religijnem i kieruje całą jego działalnością, nie krępując wolności sumienia poszczególnych osób, gmin i związków wyznaniowych.

Rada Religijna może podejmować urzędy i zakładać instytucje, wspólne dla wszystkich gmin lub gmin większego obszaru. Rada Religijna ma również prawo wspierania gmin finansowo-słabych.

Art. 25.

Rada Religijna składa się z 14-tu świeckich członków Żydowskiego Towarzystwa Religijnego i z 7 rabinów.

Siedzibą Rady Religijnej jest stołeczne miasto Warszawa.

Art. 26.

Czterech świeckich i dwóch duchownych członków Rady Religijnej powołuje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Dziesięciu świeckich i pięciu duchownych członków Rady Religijnej obierają wyborcy gmin. Wyborców obierają członkowie zarządów gmin mniejszych i pełnomocnicy gmin wielkich. Wybory do Rady Religijnej odbywają się na zasadach głosowania tajnego i proporcjonalnego w ten sposób, iż członkowie zarządów gmin każdego powiatu zbierają się dla wyboru wyborców do Rady Religijnej w odnośnym mieście powiatowem. Pełnomocnicy gmin wielkich wybierają wyborców oddzielnie. Powiaty i wielkie gminy, liczące do 50,000 mieszkańców-żydów, wybierają jednego wyborcę, liczące powyżej 50,000 do 100,000 dwóch wyborców. Na członków Rady Religijnej mogą być wybierane lub członkami Rady Religijnej mogą być mianowane osoby, posiadające w swej gminie bierne prawo wyborcze.

Art. 27.

Rada Religijna obiera swego prezesa i jego zastępcę zwykłą większością głosów. Obydwaj podlegają zatwierdzeniu przez naczelną władzę nadzorczą. O ile po raz trzeci nie zostaną zatwierdzeni, prezesa i jego zastępcę mianuje naczelna władza nadzorcza.

Art. 28.

Co do reprezentacji Rady Religijnej i tworzenia komisji znajdują odpowiednie zastosowanie artykuły 10 i 11.

Art. 29.

Przeciwko wyborowi członków Rady Religijnej służy każdemu wyborcy w razie pogwałcenia postanowień, zawartych w przepisach niniejszych, prawo wniesienia zażalenia do naczelnej władzy nadzorczej w ciągu 14-dniowego terminu prekluzyjnego. Termin ten rozpoczyna się od dnia urzędowego opublikowania rezultatu wyborów.

Art. 30.

Rada Religijna składa budżet na każdy rok obrachunkowy i określa jakie składki mają być wnoszone na jej rzecz przez oddzielne gminy (por. art. 47).

Art. 31.

Rada Religijna obiera z pośród siebie Wydział Wykonawczy dla spraw bieżących. Rada Religijna może przekazać Wydziałowi Wykonawczemu poszczególne zakresy pracy do samodzielnego załatwienia.

Prezes Rady Religijnej jest jednocześnie przewodniczącym Wydziału Wykonawczego.

DZIAŁ V.

Związki wyznaniowe.

Art. 32.

W obrębie każdej gminy wielkiej mogą się tworzyć związki wyznaniowe w celu urządzania i utrzymywania synagog i innych urządzeń religijnych. Utworzenie związku wyznaniowego podlega zezwoleniu państwowej władzy nadzorczej. Związek wyznaniowy wciągnięty być winien do rejestru Rady Religijnej, przez co uzyskuje prawa korporacyjne.

Art. 33.

Naczelna władza nadzorcza może, po wysłuchaniu Rady Religijnej zażądać, aby związki, utrzymujące domy modlitwy, organizowały się jako związki wyznaniowe, według przepisów niniejszych.

Art. 34.

Związki wyznaniowe obierają jednego rabiną i czterech członków zarządu, którzy razem stanowią zarząd związku. Bliższe przepisy, dotyczące się wyborów, kadencji wyborczej członków zarządu i rabiną oraz stosunku prawnego rabiną do związku wyznaniowego, określa statut związku wyznaniowego.

Art. 35.

Zarząd związku wyznaniowego układa budżet na każdy rok obrachunkowy, Budżet ten powinien być przedstawiony, dla sprawdzenia, przed początkiem roku obrachunkowego zarządowi wielkiej gminy, w obrębie której związek się znajduje.

Art. 36.

Naczelna władza nadzorcza może po wysłuchaniu Rady Religijnej, postanowić, aby członkowie związków wyznaniowych zostali odpowiednio zwolnieni od płacenia składki gminnej, jeżeli urządzenia związku wyznaniowego zastępują brakujące albo niedostateczne urządzenia gminne, lub jeżeli wymaganie od członków związku wyznaniowego, żeby korzystali z urządzeń gminnych, byłoby niesłuszne, zwłaszcza sprzeciwiałoby się wolności ich sumienia.

DZIAŁ VI.

Rabini.

Art. 37.

Rada Religijna gmin żydowskich ustanawia w statucie zasady obowiązujące dla dopuszczenia do sprawowania urzędu rabiną. Statut ten winien być zatwierdzony przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Niezależnie od określonych w statucie wymagań, do sprawowania urzędu rabiną mogą być dopuszczane osoby, mające do tego zdolność według zaświadczenia kolegium rabinów, uznanego przez Radę Religijną.

Rabin winien znać języki polski i hebrajski w piśmie i słowie.

Art. 38.

Rada Religijna prowadzi listę kandydatów, którzy mogą być dopuszczeni do sprawowania urzędu rabiną

Art. 39.

Rabin winien przez wzorowy tryb życia, przy pełnieniu swych czynności i poza niemi, okazać się godnym szacunku, jakiego wymaga jego urząd, Zakazuje się rabinowi prowadzić interesy handlowe lub brać w nich udział.

Art. 40.

Działalność rabiną może być spełniana jedynie przez rabinów danych gmin i związków wyznaniowych.

Na wyjątki może zezwolić Rada Religijna.

Art. 41.

Rada Religijna wydaje dla rabinów przepisy dotyczące ich urzędowania i regulamin dyscyplinarny, jako też przepisy o ich pensji, emeryturze i zabezpieczeniu pozostałych po nim wdów i sierot.

Obydwa te rozporządzenia podlegają zatwierdzeniu naczelnej władzy nadzorczej.

Art. 42.

Kaznodzieje z wykształceniem rabinicznym, uznanem przez Radę Religijną, uważani są za rabinów, w myśl przepisów niniejszych.

Art. 43.

Wybór rabiną podlega zatwierdzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na przedstawienie Rady Religijnej.

Art. 44.

Stanowisko rabiną gminy jest dożywotnie. Zwolnienie z urzędu przez naczelną władzę nadzorczą może nastąpić jedynie na wniosek Rady Religijnej zgodnie z przepisami regulaminu dyscyplinarnego: 1) gdy rabin jest niezdolny do pełnienia obowiązków swego urzędu, nie naruszając tem praw jego do emerytury; 2) gdy rabin popełni czyn, sprzeciwiający się godności lub obowiązkowi jego stanu.

Art. 45.

Rabin gminny z zastrzeżeniem podziału wielkiej gminy na okręgi rabiniczne, ma nadzór nad urządzeniami religijnymi, funkcjonariuszami wyznaniowymi, nauczycielami religii i rzezakami w obrębie swojej gminy. Rabin ma wyłączne prawo udzielania ślubów i rozwodów w obrębie swojej gminy, z zastrzeżeniem praw rabinów związków wyznaniowych (art. 46). Rabin ma obowiązek wygłaszania kazań w sobotę i święta. Rytualne zarządzanie może być wykonywane jedynie przez osoby, piśmiennie do tego upoważnione przez rabiną gminnego.

Art. 46.

Nadzór nad urządzeniami religijnymi i nad funkcjonariuszami wyznaniowymi związku wyznaniowego pełni rabin związku wyznaniowego

(art. 34). To samo dotyczy nadzoru nad szkołami religijnymi, urządzeniami przez związek wyznaniowy, z zastrzeżeniem praw nadzorczej władzy państwowej, jakoteż udzielania upoważnień oraz nadzorowania rzeźaków związku wyznaniowego. Rabin związku wyznaniowego ma prawo udzielania ślubów i rozwodów, w których stronami są członkowie jego związku lub ich dzieci. Przepisy o aktach stanu cywilnego nie ulegają przez to zmianie.

DZIAŁ VII.

Gospodarka finansowa.

Art. 47.

Gminy wyznaniowe i Rada Religijna mają prawo na pokrycie swych potrzeb, o ile te potrzeby nie mogą być zaspokojone z dochodów z majątku gminy, zwłaszcza z zakładów i fundacji lub ze specjalnych zapisów, pobierać od członków Żydowskiego Towarzystwa Religijnego opłaty i podatki, zwłaszcza podatki dochodowy i od majątków.

Wprowadzenie i zmiana opłat i podatków zależy od zezwolenia naczelnej władzy nadzorczej.

Z zezwolenia Rady Religijnej i naczelnej władzy nadzorczej mogą gminy wyznaniowe wyznaczyć, dla pokrycia niecierpiących zwłoki wydatków, nieprzewidzianych w budżecie, specjalną składkę. To samo prawo przysługuje Radzie Religijnej z zezwolenia naczelnej władzy nadzorczej.

Budżety i listy składek gmin wyznaniowych i Rady Religijnej podlegają, przed ich wykonaniem, zatwierdzeniu władzy nadzorczej. Budżety i listy składek, w ten sposób zatwierdzane, mają moc wykonawczą.

Dotychczasowe przepisy o maksymalnej wysokości składek i o uwolnieniu od składek członków zarządów gmin zostają uchylone. Naczelna władza nadzorcza układa regulamin składek, podatków i opłat, przepisy o sposobie ich pobierania i zarządzania nimi oraz przepisy o egzekucji na zwlekających z ich opłatą.

Art. 48.

Związki wyznaniowe pobierają składki od swoich członków na mocy zobopólnego porozumienia. Zobowiązanie do płacenia tych składek reguluje się przepisami prawa cywilnego.

DZIAŁ VIII.

Władza nadzorcza.

Art. 49.

Naczelną władzą nadzorczą nad organami zarządu gmin wyznaniowych żydowskich jest Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Miejscową władzą nadzorczą dla poszczególnych gmin jest Komisarz powiatu.

Art. 50.

Blizsze przepisy, dotyczące się dokonania wyborów na mocy przepisów niniejszych, wydaje

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 51.

Właściwymi władzami dla rozstrzygania zażeń na decyzje, zarządzenia i działalność organów zarządu Żydowskiego Towarzystwa Religijnego (zarządy gmin, zebrania pełnomocników, Rada Religijna), są z zastrzeżeniem postanowień artykułów 7, 13, 19, 29, 43 i 47 przepisów niniejszych, organy zarządu Towarzystwa kolejno wyższe.

Każde zażalenie winno być podane piśmienne i umotywowane. Wniesienie zażalenia nie ma skutków wstrzymujących. Instancja odwoławcza może, przez tymczasowe rozporządzenie odroczyć wykonanie zaskarżonej decyzji. Rozstrzygnięcie zażeń powinno być piśmienne.

Art. 52.

Wykonanie przepisów niniejszych powierza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, który w tym celu wydaje niezbędne przepisy wykonawcze.

DZIAŁ IX.

Przepisy przechodnie.

Art. 53.

Do czasu zarządzenia i dokonania wyborów, na zasadzie przepisów niniejszych, istniejące zarządy gmin wyznaniowych żydowskich, wybrane bądź na zasadzie postanowienia z dn. 20 marca 1821 r., bądź na zasadzie rozporządzenia z dn. 1 listopada 1916 r., zachowują swoje atrybucje.

Zatwierdzone budżety i listy składek mają moc wykonawczą.

Art. 54.

Do chwili wyboru Rady Religijnej, czynności jej sprawuje naczelna władza nadzorcza.

Art. 55.

Rada Religijna rozstrzyga, w jakim stopniu udzielone przed wydaniem przepisów niniejszych świadectwa o uzdolnieniu do pełnienia czynności rabina i udzielenia tytułu rabina uprawniają do korzystania z art. 37.

Ustęp 4 art. 37 nie dotyczy osób, które przed wydaniem przepisów niniejszych, sprawowały czynności rabinów.

Art. 56.

Do chwili wprowadzenia regulaminu podatkowego, ustrój podatkowy gmin żydowskich reguluje się według dotychczasowych przepisów, rozporządzeń i zwyczajów, z zastrzeżeniem zmian tych przepisów przez naczelną władzę nadzorczą.

Już przed wydaniem regulaminu podatkowego Rada Religijna może pobierać podatki i opłaty z zezwolenia naczelnej władzy nadzorczej.

Skorowidz

do Przepisów obowiązujących, dotyczących organizacji gmin wyznaniowych żydowskich na terenie b. Król. Kongresowego.

Akty stanu cywilnego art. 46.
 Budżety i listy składek (gminy mniejszej) art. 12, 13, 47.
 Budżety i listy składek (gminy wielkiej) art. 21, 47.
 Budżety i listy składek (Rady Religijnej) art. 30, 47.
 Budżety i listy składek (Związku Wyznaniowego) art. 35.
 Dzielenie terytorjalne gmin żydowskich art. 2.
 Gminy mniejsze art. 4 i nast.
 Gminy wielkie art. 14 i nast.
 Kaznodzieje z wykształceniem rabinicznym art. 42.
 Komisje w zarządach gmin mniejszej art. 11.
 Komisje Rady Religijnej art. 28, 31.
 Kompetencja gminy żydowskiej art. 3.
 Kompetencja pełnomocników gminy wielkiej art. 21.
 Kompetencja rabinów (we wszystkich gminach) art. 45.
 Kompetencja rabinów (związków wyznaniowych) art. 46.
 Kompetencja Rady Religijnej art. 24.
 Kompetencja Związku Wyznaniowego art. 32.
 Łączenie terytorjalne gmin żydowskich art. 2.
 Pełnomocnicy gminy wielkiej art. 15 i nast.
 Podatki (gminne i Rady Religijnej) art. 47.
 Podatki (pobierane od członków zarządu) art. 47.
 Podatki (regulamin pobierania, egzekucja podatków) art. 47.
 Podatki (związków wyznaniowych) art. 48.
 Prawo wyborcze (czynne) art. 5.
 Prawo wyborcze (bierne) art. 6.
 Protest pełnomocników gminny wielkiej przeciwko działaniu zarządu, art. 21.
 Rabini (przepisy ogólne) art. 37 i 44.
 Rabini (gminy mniejszej) art. 8.
 Wybór rabina (w gminie wielkiej) art. 21.

Okręgi rabiniczne, art. 23.
 Rabini (związku wyznaniowego) art. 34, 46.
 Rada Religijna, art. 1, 21, 23 (okręgi rabiniczne) 24 i nast.
 Rzeźnicy, art. 45 i 46.
 Władza nadzorcza gmin wyznaniowych żyd. (naczelną) art. 49.
 Władza nadzorcza gmin wyznaniowych żyd. (miejscowa) art. 49.
 Wybory do Rady Religijnej art. 26, 50.
 „ prezydium (gminy mniejszej) art. 11.
 „ „ (gminy wielkiej) art. 20.
 „ „ (Rady Religijnej) art. 27.
 „ „ (pełnomocników) art. 20.
 „ zarządów gmin mniejszych art. 5, 6, 50.
 „ „ gmin wielkich art. 17, 50.
 „ „ związków wyznaniowych art. 34, 50.
 Wybory do zarządów gmin i Rady Religijnej (termin naznaczenia wyborów) art. 50.
 Zarząd gminy mniejszej art. 4 i nast. 9, 10.
 „ „ wielkiej art. 15 i nast.
 „ Rady Religijnej art. 31.
 Zażalenia (przeciwko wyborowi członków zarządu) art. 7.
 Zażalenia (na budżet i listy składek) art. 13.
 „ (na wybór pełnomocników) art. 19.
 „ (na wybór członka Rady Religijnej) art. 29.
 Zażalenia (na działalność organów zarządu) art. 51.
 Związki wyznaniowe art. 32 i nast. (przepisy ogólne), art. 46 (kompet. rabinów związkowych).

Skorowidz do „Przepisów przechodnich“.

Budżety i listy składek gmin art. 53.
 Podatki (Rady Religijnej) art. 56.
 Rabini art. 55.
 Rada Religijna art. 54, 55.
 Regulamin podatków art. 56.
 Zarządy gmin art. 53.

